

PÍNDOLA 11.- K-ANONIMITAT

L'AEPD¹ ha publicat un document destinat a entitats que realitzin processos d'anonimització de dades.

En aquest document s'estableixen els límits en l'eficàcia d'aquests processos d'anonimització, si realment aquesta informació està anonimitzada i de quina manera es pot gestionar el risc de reidentificació.

Per evitar aquest risc l'AEPD analitza una tècnica anomenada K-anonimitat, que permet analitzar el risc de reidentificació que pugui existir sobre un conjunt de dades anonimitzades.

PRIVACITAT I RESPONSABILITAT PROACTIVA

A causa de que hi ha una interconnexió entre fonts de dades independents i que aquests poden tenir atributs comuns, pot crear-se un rastre electrònic de les persones. I, tot i que aquestes dades estiguin anonimitzades, podria arribar a identificar-se al seu titular, el que suposaria una amenaça per a la privacitat.

El RGPD² estableix el principi de responsabilitat proactiva, segons el qual el responsable del tractament ha d'analitzar el risc que pugui existir de reidentificació dels interessats i adoptar les mesures necessàries per evitar-ho.

DIFERÈNCIA ENTRE SEUDONIMITZACIÓ I ANONIMITZACIÓ

Per saber si una persona és identificable s'han de tenir en compte una sèrie de mitjans que el responsable del tractament pugui fer servir raonablement per identificar aquesta persona. En el cas que ja no pugui identificar-se a aquesta persona perquè les seves dades fossin anònimes, no s'aplicaran els principis de protecció de dades.

En el RGPD s'indica que les dades personals seudonimitzades suposen informació sobre una determinada persona amb la qual és possible identificar-la a través de mitjans i factors objectius. És a dir, amb la seudonimització pot identificar-se a una persona però amb l'anonimització la identitat d'aquesta persona no hauria de poder-se esbrinar.

En tot cas, cal considerar que actualment és molt difícil aconseguir una anonimització total que garanteixi que aquesta persona no podrà identificar-se.

K-ANONIMITAT

La K-anonimitat és una qualitat que tenen les dades anonimitzades per la qual és possible determinar fins on es va garantir l'anonimat dels subjectes sobre els quals s'han eliminat les seves dades identificadors. A través d'ella podem analitzar el riscs existent que tercers puguin accedir a informació personal a través de dades anonimitzades.

---

¹ Agència Espanyola de Protecció de Dades

² Reglament general de protecció de dades

Existeixen els següents tipus de dades segons la informació que contenen:

- **Identificadors:** els que identifiquen inequívocament a una persona (DNI, nom, passaport, etc.). Aquestes dades s'han de suprimir dels registres de dades anonimitzades.
- **Quasi-identificadors:** són aquells que aïlladament no identifiquen una persona però agrupats amb altres poden arribar a identificar-la. Amb les tècniques d'anonimització s'han d'eliminar aquest tipus de dades que no siguin necessaris per al tractament.
- **Atributs sensibles:** són les dades que tenen un major impacte per a la privacitat de la persona com les dades especialment protegides (dades de salut, bancaris, etc.). Aquesta informació pot ser important per al tractament però es mantindrà dissociada de la persona concreta, llevat que hi hagi legitimació per associar.

La K-anonimitat està centrada en les dades quasi-identificadors que poden possibilitar la vinculació.

Sobre els valors de K en un conjunt de dades anonimitzades podem extreure les següents conclusions:

- És important que els valors de K siguin alts perquè així, un cop localitzat un subjecte inclòs en diverses fonts d'informació i que té associats determinades dades, sigui impossible vincular aquestes dades per esbrinar altra dada sensible associada a aquest subjecte.
- Si hi ha 1-anonimitat suposa que aquesta persona és perfectament identificable dins del seu grup.

Per tant, com més gran sigui el valor de K major garantia de privacitat existirà per als subjectes ja que es necessitaran més subjectes dins d'un grup que compleixin la mateixa combinació de trets identificatius.

MÈTODES DE K-ANONIMITZACIÓ

Existeixen principalment dos mètodes usats a la K-anonimització: la generalització i l'eliminació.

Aquests mètodes no produeixen pertorbació en les dades ja que substitueixen els valors originals de les dades per altres valors generals però sense incloure informació errònia.

No obstant, realitzar un procés d'anonimització basant-nos en tècniques d'eliminació suposa la supressió d'un important nombre de registres del conjunt de dades, el que pot provocar una distorsió del resultat de les anàlisis.

D'altra banda, si fem servir la tècnica de la generalització podem desapropiar el potencial informatiu de les dades i amb això es perdrà capacitat per extreure les conclusions sobre el valor d'aquestes dades en el conjunt.

En definitiva, ens trobem que el que hi ha darrere d'aquests processos d'anonimització són

problemes matemàtics que requeriren d'aplicació d'algoritmes i eines que permetin implementar solucions de K-anonimitat.

CONCLUSIONS

El responsable del tractament té l'obligació de garantir la privacitat dels subjectes dels quals tracta dades. Disfressar o eliminar les dades identificatives és considerat per algunes entitats com suficient per garantir l'anonimat dels subjectes.

No obstant això, és possible que dades comunes presents en diferents fonts de dades, convenientment agrupades i creuades, es converteixin en un atribut quasi-identificador que arribi a posar en risc la privacitat de les persones.

Per tant, l'anonimització no pot limitar-se a la simple aplicació rutinària i passiva de determinades regles d'ús comú sinó que, en aplicació del principi de responsabilitat proactiva, el responsable del tractament ha d'analitzar els riscos de reidentificació en els seus processos d'anonimització. Així mateix, ha d'escollir adequadament el tipus d'atributs quasi-identificadors utilitzats amb l'objectiu de reduir la probabilitat que l'encreuament d'aquests camps amb altres continguts en fonts de dades externes pugui representar un risc per als drets i llibertats dels individus subjectes al seu tractament.

Per a més informació:

- Nota tècnica K-Anonimitat: <https://www.aepd.es/media/notas-tecnicas/nota-tecnica-kanonimidad.pdf>
- Orientacions y garantías en los procesos de anonimización <https://www.aepd.es/media/guias/guia-orientaciones-procedimientos-anonimizacion.pdf>

-Per qualsevol dubte o aclariment addicional podeu adreçar-vos al DPD de Salut-
dpd@ticsalutsocial.cat

<https://ticsalutsocial.cat/oficina-dpd/>

Tel.: 93 553 26 42 (9:00 a 14:00 h.)